UCHWAŁA NR XII/90/2019

RADY POWIATU SZTUMSKIEGO

z dnia 30 października 2019 roku

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2019-2021”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3 i 4 oraz art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019r. poz. 511 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390 z późn. zm.) Rada Powiatu Sztumskiego uchwala, co następuje:

§1

W uchwale nr VII/47/2019 z dnia 30 kwietnia 2019 roku zmienia się treść Załącznika, który otrzymuje brzmienie załącznika do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Sztumskiego.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Uchwała nr VII/47/2019 Rady Powiatu Sztumskiego z dnia z dnia 30 kwietnia 2019 roku w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2019-2021” jest kierowana do osób stosujących przemoc w rodzinie i ma na celu zmianę zachowań osób stosujących przemoc poprzez edukację.
Zmiana treści załącznika do w/w uchwały podyktowana jest większym zainteresowaniem programem. Służby pomocowe zgłosiły do programu większą ilość osób niż zakładano na początku. Istotny aspekt to także uwzględnienie konkretnej ramy czasowej trwania projektu.
W związku z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Załącznik do Uchwały Nr 1
Rady Powiatu Sztumskiego
Nr XII/90/2019 z dnia 30.10.2019r.

POWIATOWY PROGRAM KOREKCYJNO- EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE NA LATA 2019 - 2021

SPIS TREŚCI str.

WSTĘP ……..……..... 4
ADRESACI PROGRAMU ……. . 4
WARUNKI UCZESTNICTWA W PROGRAMIE …… 5
CELE PROGRAMU ……..... 5
SPOSÓB ORAZ METODY REALIZACJI PROGRAMU …….. 6
REALIZATOR PROGRAMU …….. 8
PARNTERZY PROGRAMU ……..... 8
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU …….……..... 8
MONITORING PROGRAMU …….. 9
PODSUMOWANIE ……..... 9

Sztum, październik 2019r.

WSTĘP

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazuje, iż do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

Potrzeba opracowania programu wynika również z uzupełnienia działań w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Sztumskim. W 2018r. został opracowany Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sztumskim, którego celem głównym jest przeciwdziałanie przemocy, poprzez skuteczną pomoc ofiarom i osobom stosującym przemoc, ale również odpowiednie działania interwencyjne i interdyscyplinarna współpraca jednostek. W przypadku osób stosujących przemoc nie podejmuje się żadnych działań mających na celu rozpoznanie przyczyn i motywów ich działania.

Program korekcyjno- edukacyjny dla osób stosujących przemoc należało opracować w celu wdrożenia oddziaływań, które mają na celu wstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy, kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie, uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy oraz zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy. Ponadto celem programu jest upowszechnienie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy osobom stosującym przemoc w rodzinie.

Niniejszy program jest spójny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sztumskim na lata 2018- 2022.

I. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami niniejszego Programu korekcyjno-edukacyjnego są przede wszystkim osoby dorosłe stosujące przemoc w rodzinie, dlatego warunkiem uczestnictwa w programie jest uznanie przez te osoby faktu stosowania przemocy. Do programu kwalifikowani będą w szczególności:

- Osoby kierowane sądownie, skazani za przestępstwo z art. 207 §1 KK lub inne przeciwko rodzinie, opiece (ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy), korzystający z warunkowego zawieszenia wykonywania kary pozbawienia wolności.
- Osoby kierowane przez Zespół Interdyscyplinarny.
- Osoby kierowane przez Policję, objęte procedurą Niebieskich Kart.
- Osoby kierowane przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i inne instytucje.
- Osoby samodzielnie zgłaszające chęć uczestnictwa w programie lub zostały zmotywowane przez służby,

- Rodzice, którzy maja ograniczoną władzę rodzicielską lub są jej pozbawieni w wyniku zaniedbań i niewypełniania funkcji rodzicielskich.

W programie nie mogą brać udziału osoby, które:

- są chore psychicznie (mają zdiagnozowaną chorobę psychiczną),
- są uzależnione od alkoholu, narkotyków, środków odurzających lub substancji psychotropowych i nie przeszły terapii uzależnień (w przypadku jednoczesnego uczestnictwa w terapii uzależnień należy rozważyć wraz z terapeutą uzależnień czy na danym etapie leczenia nie byłoby zasadnym włączenie do grupy danej osoby),
- są nałogowymi hazardzistami,
- nie są sprawcami przemocy domowej.

Odmowa uczestnictwa w programie następuje w czasie wstępnego rozpoznania diagnostycznego.

II. WARUNKI UCZESTNICTWA W PROGRAMIE:

- Udział w rozmowie kwalifikującej dotyczącej sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, prawnej i zawodowej, rzeczywiste okoliczności skierowania do programu.
- Złożenie odpowiednich oświadczeń.
- Pisemna zgoda na udział w programie.
- Zobowiązanie do zaprzestania stosowania przemocy wobec członków rodziny.
- Zobowiązanie do bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie zajęć.
- Systematyczny udział w zajęciach.
- Zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- Podpisanie kontraktu.
- Wypełnienie kwestionariusza historii przemocy.

Uzyskane informacje objęte są zasadą poufności z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych przez prawo.

III. CELE PROGRAMU

Cel główny: niwelowanie zjawiska przemocy domowej oraz pomoc sprawcom w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację.

Cele szczegółowe:

1. Uświadomienie sprawcy czym jest przemoc.
2. Uzyskanie przez sprawcę świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich.

3. Rozpoznawanie przez sprawcę sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowanie przemocowe.
4. Opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającego użyciu siły i przemocy wobec bliskich.
5. Nabycie nowych umiejętności rozwiązywania konfliktów, sporów w rodzinie bez używania agresji.
6. Naukę umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych.
7. Naukę umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć.
8. Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie.
9. Przekaz informacji o możliwości korzystania z działań pomocowych, interwencyjnych, prawnych, psychologicznych itp.

IV. SPOSÓB ORAZ METODY REALIZACJI PROGRAMU

Przewiduje się, iż Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy realizowany będzie w latach 2019 – 2021, w formie jednej edycji w każdym roku.

Czas trwania jednej edycji programu to od 60 do 120 godzin zajęć, przerwy pomiędzy kolejnymi zajęciami nie będą dłuższe niż 1 tydzień. Zakłada się również udział w każdej z edycji programu od 10 do 15 osób.

Program realizowany będzie w następujących etapach:

1. Promocja programu
   - ogłoszenie o realizacji programu na stronie internetowej PCPR,
   - poinformowanie partnerów programu o wdrożeniu programu,
   - poinformowanie Zespołów Interdyscyplinarnych z Powiatu Sztumskiego o terminie rozpoczęcia programu,
   - przekazanie informacji o programie Prezesowi Sądu Rejonowego w Kwidzynie.
2. Rekrutacja do programu
   - zgłoszenie przez partnerów programu uczestników,
   - samodzielnie zgłaszające chęć uczestnictwa w programie.
3. Realizacja oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.
   - Spotkania indywidualne - celem spotkania indywidualnego jest kwalifikacja uczestnika do zajęć założonych w bloku tematycznym. Rozmowa ma charakter orientacyjny, skierowany na ocenę uczestnika pod względem używania przez niego przemocy i siły, przyznania się do tego oraz sprawdzanie świadomości uczestnika, o tym, że potrzebuje pomocy. Kandydat na pierwszym spotkaniu wypełnia Kwestionariusz Historii Przemocy. Następnie po udziale w spotkaniach grupowych, uczestnik będzie brał udział w podsumowującym spotkaniu indywidualnym w celu sprawdzenia przedstawianej wiedzy oraz kontroli jego zachowania pod kątem zaprzestania stosowania przemocy wobec bliskich mu osób.
   - Zajęcia grupowe - celem zajęć jest przekazanie uczestnikom wiedzy na temat szeroko rozumianej przemocy. W szczególności omówienie definicji przemocy oraz jego form i skutków, analiza źródeł i przyczyn stosowania przemocy, uświadomienie znaczenia i funkcji rodziny w życiu człowieka, wskazanie właściwych metod wychowawczych.

Zawartość programu

Zasadniczą część programu stanowi**:**

a) edukacja - przekazywanie wiedzy odbywa się w sposób aktywizujący uczestników, między innymi przez prowadzenie otwartej dyskusji oraz odwoływanie się do indywidualnych doświadczeń,

b) praca nad rozpoznawaniem i zmianą przekonań i postaw osobistych poprzez analizę sytuacji przedstawionych w programie oraz swoich własnych sytuacji życiowych,

c) ćwiczenia nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania w grupie.

Ogólna tematyka spotkań grupowych zakłada zajęcia z zakresu:

1. Nie używania przemocy i analizowanie przemocy fizycznej.
2. Definiowanie niezastraszającego zachowania i analizowanie zastraszania i ośmieszania.
3. Szacunek i analizowanie przemocy emocjonalnej.
4. Zaufanie i wsparcie, a izolacja.
5. Szczerość i odpowiedzialność oraz analizowanie zaprzeczania, pomniejszania i obwiniania.
6. Szacunek seksualny i analizowanie przemocy seksualnej.
7. Definiowanie partnerstwa, analizowanie męskich przywilejów, przemocy ekonomicznej i wykorzystywania dzieci.
8. Negocjacji i sprawiedliwości, analiza wymuszania i grożenia.

Osoby prowadzące oddziaływania korekcyjno- edukacyjne przygotowują szczegółowy konspekt prowadzonych zajęć, uwzględniając założenia programowe.

Program korekcyjno- edukacyjny nie gwarantuje przerwania przemocy w stu procentach, brak jest jednak jednego modelu pracy, który dawałby taki sukces. Istnieje zatem pewien proces zmian, kolejne etapy, przez które przechodzi osoba stosująca przemoc w swoim indywidualnym tempie przede wszystkim początkowo poprzez intensyfikowanie ambiwalencji, która poprzedza decyzję o zmianie zachowań na bezpieczne dla rodziny uczestnika programu. Przejęcie odpowiedzialności za stosowanie przemocy jest immanentnym warunkiem do jej przerwania.

Zakładane rezultaty

Działania diagnostyczne, edukacyjne i ćwiczenia mają przyczynić się do:

- uświadomienia sprawcy, czym jest przemoc,
- uzyskania przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów i sporów w rodzinie bez używania agresji,

- nabycie umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć,
- nabycie umiejętności partnerskiego współdziałania w rodzinie oraz korzystania z pomocy innych.

V. REALIZATOR PROGRAMU

Realizatorem programu korekcyjno- edukacyjnego dla sprawców przemocy jest Powiat Sztumski. Zadania z powyższego zakresu w imieniu Powiatu wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie.

Działania związane z realizacją programu:

- rekrutacja uczestników,
- nadzór nad realizacją programu zgodnie z założonymi celami,
- obsługa finansowa programu,
- monitoring programu,
- współpraca z partnerami w zakresie realizacji programu.

Bezpośrednim realizatorem programu będzie osoba, która zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa będzie posiadała kwalifikacje do prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

VI. PARTNERZY PROGRAMU

Program realizowany będzie we współpracy z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj.:

- Ośrodkami pomocy społecznej,
- Zespołami interdyscyplinarnymi,
- Komendą Powiatową Policji w Sztumie,
- Sądem Rejonowym w Kwidzynie,
- Prokuraturą Rejonową w Kwidzynie,
- Organizacjami pozarządowymi.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Opracowywanie i realizacja programu oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań z zakresu administracji rządowej, a realizowanych przez powiat. Środki na realizację i obsługę zadań zapewnia budżet państwa.

VIII. MONITORING PROGRAMU

Monitoring ma celu określenie efektywności i przydatności prowadzonych działań w ramach programu korekcyjno- edukacyjnego. Będzie prowadzony w odniesieniu do wszystkich zadań w trakcie realizowania, jak i po zakończeniu programu.

Monitoring dotyczył będzie również analizy informacji otrzymanych od instytucji-partnerów współpracujących z Realizatorem na temat liczby osób mogących wziąć udział w programie oraz zachowań sprawców po zakończonym programie.

Realizator programu sporządza końcowe sprawozdanie z realizacji programu i przedkłada je corocznie Radzie Powiatu Sztumskiego wraz ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Ewaluacja

1. Przeprowadzenie badania ankietowego wśród uczestników zakwalifikowanych do programu, dotyczącego postaw wobec przemocy, przed rozpoczęciem programu oraz po zakończeniu działań korekcyjno – edukacyjnych.

2. Współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi oraz innymi organami, które zajmują się problematyką osób stosujących przemoc w rodzinie**.**

IX. PODSUMOWANIE

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie Powiatu Sztumskiego jest elementem całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dla skutecznego niwelowania przemocy w rodzinie niezbędne są działania dwutorowe, tj. w stosunku do ofiar przemocy i równocześnie w stosunku do sprawców przemocy. Realizacja niniejszego programu stwarza możliwości redukcji zachowań przemocowych u sprawców. Przypuszczać należy, iż przy systematycznym uczestniczeniu osób w spotkaniach nastąpi zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie. Jednakże specyfika adresatów programu niesie ze sobą pewne zagrożenia, w szczególności co do realizacji zamierzonych celów. Wynikają one głównie z systematycznego uczestnictwa w zajęciach, aktywności na spotkaniach oraz motywacji do zmian i poprawy zachowań w stosunku do członków rodziny.

W osiągnięciu celu programu korekcyjno-edukacyjnego niezbędna jest współpraca jednostek działających w obszarze pomocy społecznej i wskazanych w programie jako partnerów. Po zakończeniu programu istotne jest również prowadzenie monitoringu rodziny, w której występowało zjawisko przemocy. Tak, więc przy zaangażowaniu jednostek w trakcie realizacji programu oraz po jego zakończeniu sądzić należy, iż skala zjawiska przemocy na terenie Powiatu Sztumskiego zostanie zmniejszona.